

den 26 oktober 1883, att därigenom föreskrifves, att vid prästval lika rösträtt må tillkomma en hvor röstberättigad person, och att sådant val skall, där så önskas, förrättas med slutna sedlar.

Stockholm den 25 januari 1906.

Joh. Nydal.

N:o 75.

Af herr **F. W. Thorsson** m. fl., *om dyrtidstillägg åt ordinarie postbetjänte.*

När Kungl. Maj:t år 1900 hos Riksdagen framställde proposition om dyrtidstillägg för statsverkens personal, äskades, inom ramen af ett visst maximum, 20 procent af den aflöning, som enligt gällande aflöningsstater utgick till vederbörande löntagare. Då emellertid denna kungl. proposition icke vann Riksdagens bifall, föranstaltade Kungl. Maj:t om en utredning, i hvilken mån lifsförnödenheter, bostadshyror m. m. under de närmast förflutna 30 åren undergått förändringar.

Denna utredning lade i dagen, att stegringen i lefnadskostnaderna kunde i medeltal för hela riket uppskattas till 26,4 procent intill år 1899 och 30 procent till år 1900.

Därefter äskades i 1901 års statsverksproposition dyrtidstillägg för nämnda året med 15 procent, men Riksdagen beviljade endast 10 procent.

Sedan dess har Riksdagen, med vissa inskränkningar, år efter år bifallit Kungl. Maj:ts hemställan om dylik tillägg af 10 procent, och enahanda hemställan återfinnes i årets statsverksproposition.

Från rätten att uppberära dyrtidstillägg har emellertid postverkets personal varit undantagen sedan år 1903, då en för denna personal gällande ny aflöningsstat trädde i tillämpning. Men den af Riksdagen uttalade uppfattningen, att de för personalen vid postverkets lokalförvaltningar bestämda aflöningarna kunde anses tillräckliga utan några särskilda tillskott från statsverket, delas icke af ifrågavarande personal, hvilket framgår däraf, att från betjäntes sida upprepade framställningar blifvit gjorda hos generalpoststyrelsen om vidtagande af åtgärder för beredande af ersättning för den minskning i aflöningsförmåner, som den s. k. löneregleringen och dyrtidstilläggets indragande förorsakat.

Utan att närmare återgifva innehållet i nämnda framställningar, vilja vi dock anföra ett litet brottstycke ur 1903 års skrifvelse, hvilket tydligent visar, att postbetjänt genom senaste lönereglering ej vunnit någon afsevärd förbättring i sina lönevillkor.

»Under förutsättning att en postbetjänt antagits till reserv vid Stockholms postkontor vid 23 års ålder och uppnådde stadgad pensionsålder eller 65 år, skulle han under hela sin tjänsttid och under de olika tidpunkterna rådande allmänna befordringsförhållanden eller tillträde till högre aflöning komma att uppberära:

enligt den före 1885 gällande aflöningsstat:

som reserv	1	år — — — — — — — —	
» extra brefbärare	2	» à 880:— = 1,760:—	
» lådtömmare	1 1/2	» » 917: 75 = 1,376: 62	
» ordinarie brefbärare	5	» » 1,030:— = 5,150:—	
» » »	5	» » 1,130:— = 5,650:—	
» » »	27 1/2	» » 1,230:— = 33,825:—	
			Kronor 47,761: 62

enligt 1885 års stat:

som reserv	4	år — — — — — — — —	
» extra	3 3/4	» à 847: 50 = 3,178: 12	
» ordinarie	3	» » 956: 25 = 2,868: 75	
» »	2	» » 1,047: 50 = 2,095:—	
» »	5	» » 1,147: 50 = 5,737: 50	
» »	4	» » 1,238: 75 = 4,955:—	
» »	20 1/4	» » 1,330:— = 26,932: 50	
			Kronor 45,766: 87

enligt 1900 års stat:

som reserv.....	4 år — — — —	
» extra	$3\frac{3}{4}$ » à 850:— =	3,187: 50
» ordinarie.....	5 » » 1,000:— =	5,000:—
» »	5 » » 1,100:— =	5,500:—
» »	5 » » 1,200:— =	6,000:—
» »	5 » » 1,300:— =	6,500:—
» »	$14\frac{1}{4}$ » » 1,400:— =	<u>19,950:—</u>
		Kronor 46,137: 50

och enligt nu gällande stat:

som reserv.....	4 år — — — —	
» extra	$3\frac{3}{4}$ » à 850:— =	3,187: 50
» ordinarie	5 » » 1,000:— =	5,000:—
» »	5 » » 1,200:— =	6,000:—
» »	$24\frac{1}{4}$ » » 1,400:— =	<u>33,950:—</u>
		Kronor 48,137: 50

Den årliga genomsnittsaflöningen skulle sålunda med utelämnande af förekommande bråkdelar af ören i första fallet belöpa sig till kronor 1,137: 18, i andra 1,089: 68, i tredje 1,098: 51 och i fjärde 1,146: 13. Ökningen, uttryckt i procenttal af en sådan postbetjänts årliga inkomster, skulle sålunda blifva:

om nu gällande stat jämförtes	
med den 1884 gällande	0,78 procent
» » 1899 »	5,18 »
» » 1900 »	4,33 »

Då det torde ställas utom allt tvifvel, att lefnadskostnaderna sedan perioden 1886—1895, såsom förut nämnts, stigit med minst 30 procent, skulle alltså postbetjäntes i Stockholm aflöningsförhållanden ställa sig öfver 24 procent sämre nu, än de gjorde vid 1890-talets början.»

Uti en den 21 september 1905 dagtecknad, till generalpoststyrelsen ställd skrifvelse har postbetjänteföreningen efter en längre motivering, ur hvilken utdrag återfinnes å sidorna 322—325 i statsverkspropositiōnens sjätte hufvudtitel, hemställt, att generalpoststyrelsen måtte vidtaga erforderliga åtgärder för att postbetjänte i Stockholm, såväl extra som ordinarie, måtte blifva tilldelade ett med 30 procent af all till dem utgående kontant aflöning belöpande hyresbidrag, samt att till öfriga,

såväl extra som ordinarie postbetjänte, måtte utgå dyligt med 20 procent belöpande bidrag af all kontant aflöning. Enligt nämnda kungl. proposition har generalpoststyrelsen bland annat förmält, att vid det möte, som styrelsen i början af november 1905 hållit med postverkets distriktschefer för öfverläggning angående en del postala frågor, ha distriktscheferna hörts äfven om postbetjänteföreningens framställning. Distriktscheferna hade ansett, att den begärda aflöningsformen väl kunde anses ha fog för sig, men vid det förhållande, att det ej torde kunna anses sannolikt, att statsmakterna skulle tillmötesgå en dylig begäran ensamt rörande postverket, hade den åsikten uttalats, att bidraget borde utgå i form af dyrtidstillägg, beräknadt efter 15 procent å samtliga kontanta aflöningsförmåner för postbetjänte i Stockholm och norra distriktet, såsom varande särskildt i fråga om hyrorna dyraste orterna, samt efter 10 procent å öfriga platser.

Generalpoststyrelsen har för sin del ansett en tillfällig löneförbättring oändgängligen nödvändig. Och det är med glädje vi konstatera, att styrelsen fattar det som sin plikt mot funktionärerna vid det styrelsen anförtrodda verket att tillse, att dessa funktionärer komma i åtnjutande af en aflöning, som kan anses nödvändig i förhållande till rådande lefnadskostnader.

Ehuru generalpoststyrelsen i sin motivering ingalunda ställer sig ovillig mot postbetjäntes framställning, näjer den sig att föreslå endast en tillfällig löneförbättring i form af 10 procents dyrtidstillägg. Med vetskaps om den behandling, de af generalpoststyrelsen framlagda löneförbättringsförslagen rönt i Riksdagen under de senaste åren, kan styrelsen nog ha fog för sin hållning i frågan. Men vi finna skillnaden mellan de kraf, som postbetjänte, efter vår mening fullt befogadt, framställt, och det dyrtidstillägg, generalpoststyrelsen föreslagit och Kungl. Maj:t begärt, så stor, att postbetjänte särskildt på orter med dyrare lefnadsomkostnader fortfarande skola känna sig i en synnerligen tryckt ekonomisk ställning. Vi skulle helst velat yrka bifall till postbetjäntes egen begäran. Men då vi förmoda, att denna, i frågans nuvarande läge, har ringa utsikt att vinna Riksdagens bifall, afstå vi därifrån och inskränka oss till att upptaga distriktschefernas uttalande som vårt yrkande.

På grund af hvad här anförs och med hänvisning till de synnerligen goda skäl, som i den kungl. propositionen anförs för en grundligare förbättring af postbetjäntes inkomster och som med skärpa understyra nödvändigheten af den med otålighet väntade allmänna löne-regleringen, tillåta vi oss hemställa,

att Riksdagen måtte bevilja de ordinarie postbetjänte ett dyrtidstillägg, beräknadt efter 15 procent å samtliga kontanta aflöningsförmåner för betjänte i Stockholm och inom norra distriktet, samt efter 10 procent åt postbetjänte å öfriga platser.

Stockholm den 25 januari 1906.

F. W. Thorsson.

<i>N. Edv. Lindberg.</i>	<i>E. C. Kropp.</i>	<i>L. J. Carlsson.</i>
<i>Viktor Larsson.</i>	<i>Nils Persson.</i>	<i>E. A. Leksell.</i>
<i>Aug. Nilsson.</i>	<i>A. J. Christiernson.</i>	<i>Bernh. Eriksson.</i>
<i>Hjalmar Branting.</i>	<i>Ernst Blomberg.</i>	<i>Herm. Lindqvist.</i>